

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	7260 Правознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7260
Назва ОП	Правознавство
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дробуш Ірина Вікторівна, Коновальчик Євгенія Олександрівна, Корнута Людмила Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.10.2023 р. – 06.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/9/081_7260%20%Do%9C%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BE%Do%BC%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%Do%A1%Do%9E.pdf

Програма візиту експертної групи <http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4544-2023-10-02-06-04-14>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Правознавство» магістерського рівня НАУ загалом відповідає вказаним критеріям з незначними недоліками, які можливо виправити шляхом залучення до перегляду та внесення пропозицій до ОП більше зовнішніх стейкхолдерів, налагодження своєчасного та зручного інформування здобувачів ОП про організацію та проведення на рівні Університету різноманітних заходів, розміщення на сайті важливої інформації, запровадження наукових ініціативних тем за профілем ЗВО. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що ОП «Правознавство» за ОС «магістр» має несуттєві недоліки, які можуть бути усунуті в найкоротші строки. На думку експертної групи підстав для відмови у акредитації немає. ОП «Правознавство» НАУ має перспективи для подальшої реалізації, розвитку та удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. При визначенні цілей та програмних результатів реалізації ОП враховані особливості ринку праці. Варто зазначити, що свого роду ОП є унікальною, оскільки має вектор підготовки кадрів юридичного профілю у сфері авіації, а також підготовка фахівців в галузі повітряного та космічного права. 2. Наявність широкої бази практик, які функціонують та забезпечуються на вибір для здобувачів, можливість здобувачів пропонувати свої бази практик, які відповідають їх освітнім інтересам. 3. Розвинута матеріально-технічна база, що є перш за все безпечною та дає можливості отримувати усі необхідні речі та інструменти для комфортного навчання здобувачам ОП. 4. Кваліфікований склад НПП, що забезпечують викладання основних ОК на ОП. 5. Уніфікація використання сучасних інструментів навчання. 6. Наявність практики визнання результатів неформальної освіти в рамках навчального процесу. 7. Наявність студентського простору – НАУ-хаб, що є комфортним простором для здобувачів освіти та дає можливості як для професійного розвитку та навчання, так і для неформального спілкування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Необхідність підсилення РН 18 ОП та розмежування ОК "Науково-дослідна практика у сфері права" та ОК "Фахова практика". 2. Відсутність уніфікації розподілу аудиторного та самостійного навантаження здобувачів відповідно до навчальних планів. 3. Необхідність узгодження термінів та встановлення чіткого порядку проведення оновлення Робочих програм ОК, що викладаються на ОП. 4. Відсутність асоціації чи іншої форми системної комунікації випускників Юридичного факультету. 5. Недостатньо активна участь здобувачів саме ОП "Правознавство" у програмах міжнародної академічної мобільності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Під час проведення експертизи ЕГ було встановлено, що ОП «Правознавство» другого освітнього рівня (магістр) має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Національного авіаційного університету, що підтверджується Стратегією розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/1/стратегія%20розвитку%20університету.pdf>). ЕГ підтверджено той факт, що Стратегія розвитку корелює з метою та цілями ОП, що акредитується. Зокрема, підготовка висококваліфікованих фахівців-правознавців, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у правовій сфері, зокрема у сфері правотворчості і правозастосування, формування компетентностей, передбачених стандартом освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. У той же час, ЕГ з'ясувала, що особливістю ОП є те, що вона сформована та реалізується як поєднання академічних та професійних вимог, орієнтована на формування фахових компетентностей, які відображують специфіку освітньої діяльності НАУ. Також, пріоритетною сферою в діяльності НАУ в рамках ОП, що акредитується є наявність переліку вибіркових дисциплін, які формують власну освітню траєкторію навчання здобувача щодо практичної діяльності в юридичній

сфері надання консультаційних послуг як в державних, так і в приватних установах, у тому числі в авіаційно-космічній галузі, що було підтверджено на зустрічі зі стейкхолдерами-роботодавцями.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ констатує, що при підготовці ОП було враховано пропозиції та потреби стейкхолдерів. Зокрема, при спілкуванні зі студентами, випускниками а також роботодавцями, усі підтвердили експертній групі факт наявної комунікації в рамках удосконалення ОП та проведення опитування на предмет пропозицій до проєкту ОП, також підтвердили надання окремих пропозицій щодо удосконалення програми (<http://surl.li/kuqyp>). На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами-роботодавцями було підтверджено факт, що на прохання роботодавців, у перелік вибіркового дисциплін для освітньої програми «Правознавство», були внесені додаткові вибіркові компоненти, зокрема щодо юридичного консультування та адвокатської діяльності. Така інформація також відображена у відповідних рецензіях роботодавців (<http://law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/educational-process/3169-reviews-opp-mag-jurisprudence>). Також на відкритій зустрічі, науково-педагогічні працівники НАУ підтвердили, що регулярно беруть участь у заходах з покращення освітнього процесу Університету в рамках ОП. Усі роботодавці, які взяли участь у зустрічі з ЕГ, навели досить переконливі приклади співпраці із викладачами кафедр, що забезпечують ОП, в тому числі в процесі оновлення ОП. Зокрема, Н. Оніщенко привела приклад практичної взаємодії та обміну досвідом в частині оновлення ОП щодо покращення наукової складової. Спілкування із випускниками підтвердило, що вони можуть надавати пропозиції щодо покращення освітнього процесу, наприклад таким досвідом поділився випускник ОП 218 р. Я. Корчак. Випускники мають можливість висловити свої пропозиції на засіданнях кафедр, знають про можливість звернення в електронній формі тощо. Разом з тим, ЕГ відзначає, що НАУ варто вжити заходів щодо більш активного та системного залучення випускників та роботодавців до удосконалення ОП та її програмних результатів, що може бути корисним, адже таке залучення дасть можливість не лише активно комунікувати, але й отримати конкретно сформульовані пропозиції з покращення ОП. ЕГ констатує, що залучення стейкхолдерів до процесу удосконалення та розвитку ОП має справжній а не формальний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ повністю підтверджує інформацію, наведену у відомостях самооцінювання. Зокрема, Популяризація та впровадження тенденцій розвитку спеціальності підтверджується, власне, історією ОП «Правознавство», котра удосконалювалася та змінювалася протягом останніх років. Більш того, у НАУ запроваджено навчальні інструменти професійного навчання, на основі яких сформовано обов'язкові та вибіркові компоненти ОП з метою врахування ринку надання юридичних послуг. Також ОП «Правознавство» пов'язана з реалізацією «Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (Постанова КМУ від 5.08. 2020 р. № 695). В Університеті сформувалася тісна співпраця з органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади місцевого рівня, Головним територіальним управлінням юстиції у Київській області та ін. (<https://drive.google.com/drive/folders/1tVof19cxE1VFkLfeyDAOFui83G1W8bc2>) При роботі фокус-груп, гарант ОП та ННП підтвердили, що під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП проводяться постійні консультації з провідними закладами вищої освіти України юридичного профілю щодо змісту, структури та обсягів ОП, оптимізації переліку основних та вибіркового дисциплін. Серед них Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та ін. Також враховується досвід іноземних ЗВО, зокрема, Університету ім. Марії Кюрі-Складовської в Любліні (Республіка Польща), Інституту освіти і професійного розвитку (Угорщина), Інституту авіаційного, космічного та кіберправа Кельнського Університету (Німеччина) та ін. Зокрема, було враховано та реалізовано у програмі забезпечення набуття здобувачами навичок soft skills, вдосконалено зміст ОП щодо міжнародних стандартів верховенства права та механізмів реалізації прав та свобод людини у такій ОК як «Міжнародні, європейські стандарти та стандарти ІКАО в правовій системі України». Цілі та програмні результати навчання за ОП виходять за рамки регіонального контексту, але, у той же час, НАУ в межах ОП, що акредитується враховує важливість та необхідність підготовки кадрів юридичного профілю у сфері авіації. Варто зазначити, що ЕГ звернути увагу, що під час формування результатів навчання ОП було запропоновано РН 018 Розв'язувати практичні проблеми нормопроекування та застосування міжнародного повітряного права і національного авіаційного законодавства. Разом із тим, забезпечується заявлений РН лише кількома компонентами, серед яких ОК 4, ОК 6, ОК 10. Відповідно, виникають певні сумніви щодо спроможності забезпечити ПР 018 заявленими ОК.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ дійшла висновку, що ОП «Правознавство» 2022 р. за другим рівнем вищої освіти враховує Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня, що затверджений наказом МОН України № 643 від 20.07.22 р. ЕГ встановила, що ОП, що затверджена 21.09.22 р., загалом, забезпечує досягнення програмних результатів навчання, що визначені відповідним Стандартом. Важливо, що програмні результати навчання за ОП «Правознавство» не вичерпуються тими, що визначені Стандартом. Як попередньо зазначалося, РН, крім тих, що забезпечуються Стандартом за даною ОП є РН 018, що підтверджує унікальність та особливість ОП в Україні. У той же час, ЕГ звернула увагу на необхідність удосконалення ОП в частині її забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти до складання ЄДКІ як обов'язкової атестації здобувачів освіти, що закріплено в Стандарті. Тим паче, що під час зустрічі ЕГ з випускниками, останні підтвердили, що частково є потреба у додатковій підготовці до ЄДКІ. Окрім того, варто констатувати, що під час онлайн зустрічей ЕГ встановила, що у відомостях самоаналізу було допущено технічну помилку в частині заявленої відповідності Стандарту, про що було зазначено гарантом на початку проведення експертизи.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета ОП корелюється з місією та стратегією ЗВО. ОП є динамічною, розвивається та удосконалюється відповідно до наявних пропозицій та побажань стейкхолдерів, при цьому ОП враховує тенденції розвитку спеціальності із урахуванням специфіки ЗВО. Мета ОП та РН визначаються із урахуванням позицій та потреб здобувачів, випускників, роботодавців та інших стейкхолдерів. Стейкхолдери активно та системно залучаються до процесу оновлення ОП і мають можливість надавати пропозиції по удосконаленню ОП. Крім цього, при визначенні цілей та програмних результатів реалізації ОП враховані особливості ринку праці та галузевого аспекту у програмних результатах навчання та загальних компетентностях ОП, враховано регіональний контекст, а також досвід впровадження аналогічних ОП інших закладів вищої освіти України та закордонних освітніх закладів. Активне залучення випускників та роботодавців до перегляду та удосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ встановлено, що РН 018, що міститься в ОП 2022 р. потребує підсилення забезпеченням ОК. ЕГ рекомендує звернути увагу на необхідність доповнити ОП в частині забезпечення окремих ОК чи удосконалення ОК, що викладаються, в частині орієнту на підготовку здобувачів до складання ЄДКІ, випускного іспиту за спеціальністю. Зокрема, доповнити ОП відповідними компонентами та темами, що дозволять здобувачам системно підготуватися до складання атестації, з метою забезпечення сприяння та активної долученості Університету до процесу підготовки здобувачів ОП до складання підсумкової атестації.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група, проаналізувавши відомості про самооцінювання, інформаційні ресурси офіційного сайту, а також документи та відомості, які були з'ясовані під час проведення експертизи, стверджує про загальну відповідність ОП Критерію 1. Мета ОП, а також цілі, які з неї випливають, є чіткими та взаємопов'язаними з місією і стратегією НАУ. Університет в рамках ОП, що акредитується залучає стейкхолдерів до формулювання цілей та результатів навчання. Відповідно, пропозиції і потреби стейкхолдерів враховуються на постійній основі. Цілі та РН ОП враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевий контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних ОП. Підсумовуючи варто зазначити, що підкритерії 1.1, 1.2, 1.3 відповідають встановленим вимогами, у той же час, підкритерій 1.4 має певні несуттєві недоліки, але, які можуть бути вирішені найближчим часом.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За наслідками аналізу змісту ОП та навчальних планів ЕГ встановлено, що обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання складає 1 рік чотири місяці та є однаковим для денної та заочної форм навчання. Обсяг ОК,

спрямованих на формування компетентностей, визначених відповідним стандартом вищої освіти, дорівнює 66 кредитам ЄКТС, тобто більше 50% обсягу ОП. На дисципліни за вибором здобувачів передбачено 24 кредити ЄКТС, що складає більше 25% від загального обсягу. На цикл практичної підготовки з науково-дослідної практики та фахової практики, відведено 30 кредитів ЄКТС (6 кредитів та 24 кредити відповідно). Таким чином, ЕГ констатує відповідність обсягу ОП та окремих ОК нормам законодавства щодо навчального навантаження, а саме приписам ч. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», та Стандарту вищої освіти для другого рівня за спеціальністю «Право», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07. 2022 року № 643, зі змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.03.2023 року № 308.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру та логічну послідовність викладання дисциплін. ОП поділено на 4 цикли: гуманітарної та соціально-економічної підготовки (ОК 1, ОК 2), професійної підготовки (ОК 3 – ОК 9), практичної підготовки (ОК 10, ОК 11), дисципліни вільного вибору студентів (ВК 1 – ВК 6). Відповідно до наведеної матриці забезпечення програмних результатів їх досягнення здійснюється повністю за рахунок обов'язкових ОК (ОК 1 – ОК 11). ЕГ встановила, що засвоєння освітньої складової передбачено у 1 та 2 семестрах. Вибіркові дисципліни вивчаються у 1 і 2 семестрах по 3 дисципліни у кожному. Науково-дослідну практику здобувачі проходять у 2-му семестрі. Семестр 3 відведено для проходження фахової практики. Між тим, за наслідками аналізу ОП, навчальних планів для денної та заочної форми навчання ЕГ було встановлено невідповідність обсягу навантаження на 1 курсі ОП (складає 63 кредити ЄКТС) розміру навантаження, встановленому внутрішніми нормативними актами. Пунктом 2.1 Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/owmfIInK>) та пунктом 1.7 Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/GwmfOsYz>) визначено, що навантаження одного навчального року становить 60 кредитів. Під час онлайн зустрічі начальником навчально-методичного відділу О.Г. Голубничим це було пояснено ущільненням графіку освітнього процесу на підставі п. 2 Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.03.2020 року № 406. Разом з тим, ЕГ прийшло до висновку, що структура ОП та послідовність вивчення обов'язкових ОК дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єктом вивчення на ОП є «право як соціальне явище та особливості його застосування, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права». Особливістю ОП, що акредитується, є підготовка фахівців у галузі повітряного та космічного права. Це було підтверджено під час спілкування ЕГ з гарантом, НПП та зовнішніми стейкхолдерами. Такий аспект реалізується через запровадження обов'язкової ОК 6 «Міжнародні, європейські стандарти та стандарти ІКАО в правовій системі України» з виконанням курсової роботи, а також включення до ОК 8 «Актуальні питання кримінального права» та вибіркової ВК «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» акценту на злочини в авіаційній сфері. ОП не є міждисциплінарною. Освітні компоненти спеціальності реалізуються через обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни. Теоретичний зміст предметної області, відповідно до ОП, складають «знання про правові доктрини, цінності та принципи, на яких базується творення права, його тлумачення та застосування», що знайшло своє відображення в таких ОК: ОК 5 «Верховенство права» надає можливість студентам набути вміння не тільки здобути концептуальні знання з верховенства права, а й орієнтуватися в тих нагальних проблемах, які існують у сфері правового регулювання суспільних відносин, дисципліни кримінального (ОК 8) та приватно-правового (ОК 9) спрямування сприяють осмисленню форм та методів застосування права, ОК 6 «Міжнародні, європейські стандарти та стандарти ІКАО в правовій системі України» та вибіркові дисципліни забезпечують набуття здатності працювати в міжнародному контексті, ОК 4 «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки» дозволяє сформувати навички формування змісту та зовнішнього оформлення нормативно-правових актів. Таким чином, аналіз змісту обов'язкових та вибіркового навчальних компонент через ознайомлення з робочими навчальними програмами та силабусами, які розміщено на сайті юридичного факультету (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/educational-process/3204-ctp-qlegalq-os-qmagistrq>), дозволяє ЕГ зробити висновок зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін, академічну мобільність, зараховування результатів неформальної освіти, пропонування своїх баз практик, своїх тем наукових робіт для науково-дослідної практики. Використання зазначених можливостей було підтверджено під час спілкування зі здобувачами ОП та науково-педагогічними працівниками НАУ. Порядок формування індивідуальної траєкторії врегульовані в Університеті Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://cutt.ly/UwmfUnY1>) та Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти

([https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/2/Положення%20про%20Інд.%20осв.%20траєкт.%20\(друга%20редакція\)_compressed.pdf](https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/2/Положення%20про%20Інд.%20осв.%20траєкт.%20(друга%20редакція)_compressed.pdf)). Правила обрання вибіркового дисциплін регламентовано Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти. Відповідно до нього всі вибіркові навчальні дисципліни поділяються на фахові та не фахові. Обсяг кожної вибіркової дисципліни для магістрів складає 4 кредити ЄКТС. ОП передбачено вибір 6 дисциплін по 3 у 1 та 2 семестрах, і відповідно рекомендації Університету, мінімум одна з них має бути не фаховою. Обов'язковість вибору однієї не фахової дисципліни було підтверджено під час зустрічі з керівниками структурних підрозділів. Обрання вибіркового дисциплін передбачає два етапи. На ОП такі переліки розміщено на сайті (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/sylabusy-po-or/3550-or-mag-syl>). З оприлюднених переліків вбачається, що їх набір змінюється щорічно. Якщо здобувач вирішив обрати іншу дисципліну, то він переходить до 2 етапу, де обирає дисципліну з іншої ОП, у тому числі для іншого освітнього ступеню. Для цього потрібно погодження завідувачів кафедр та розпорядження деканів. Здобувачі інформуються про вибіркові дисципліни через презентації НПП та силабуси дисциплін, які розміщено на сайті (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/sylabusy-po-or/3550-or-mag-syl>), також до 01 вересня здобувачам на їх корпоративні пошти проходить запрошення для обрання вибіркового дисциплін. Вибір відбувається онлайн через Автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, покрокова інструкція користування якою розміщена на сайті (https://nau.edu.ua/download/trajectory/manual_FIET_stud.pdf). Під час онлайн зустрічей здобувачі підтвердили свою участь у формуванні переліку вибіркового дисциплін. Здобувачі освіти висловили задоволеність переліком вибіркового дисциплін, що пропонується випусковою кафедрою, вибір здійснюють відповідно до своїх освітніх інтересів. Стосовно необхідності погодження при виборі навчальної дисципліни з іншої ОП одного освітнього ступеню, ЕГ звертає увагу, що, відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» погодження з керівником відповідного факультету чи підрозділу потрібно тільки при виборі навчальних дисциплін, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає цикл практичної підготовки загальним обсягом 30 кредитів ЄКТС, яку складають ОК 10 науково-дослідна практика у сфері права (6 кредитів, проходить у 2 семестрі) та ОК 11 фахова практика (24 кредити, проходить у 3 семестрі). Також на ОП всі обов'язкові дисципліни (ОК 1 – ОК 9) та вибіркові дисципліни, що пропонуються випусковою кафедрою, передбачають практичні заняття. Порядок проходження практики врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/UwmfUnY1>) та Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/1/ПОЛОЖЕННЯ%20про%20організацію%20та%20проведення%20практик%20здобувачів%20вищої%20освіти%20Національного%20авіаційного%20університету.pdf>). Здобувачі можуть проходити практику на базах, з якими Університетом укладено договори (<https://drive.google.com/drive/folders/1tVof9cxE1VfKlfeyDAOFui83G1W8bc2>) або в інших місцях за власним вибором. В Університеті функціонує юридична клініка, яка також є базою практики для здобувачів ОП. Під час спілкування директором юридичної клініки І.Г. Богатюк було зазначено, що у 2022 році фахову практику в клініці пройшли 16 магістрів. ЕГ було проаналізовано звіти здобувачів про проходження науково-дослідної та фахової практик, що були надані на запит, та встановлено, ще фактичним результатом наукової практики є написання наукової статті, фахової практики – підготовка процесуальних документів. Під час онлайн зустрічей здобувачі та випускники позитивно оцінювали компетентності, які вони набули під час проходження практик. Окремо зазначали про суттєве покращення знань та навичок після проходження практики в юридичній клініці при Університеті. Для з'ясування рівня задоволеності здобувачів проведенням практики здійснюються періодичні опитування. Згідно результатів опитування у серпні 2023 року на Юридичному факультеті НАУ більшість здобувачів оцінюють свій рівень задоволеності практикою як достатній та високий, але приблизно 15% опитуваних відмічають його як низький (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/8/Якість%20реалізації%20освітньо-професійної%20програми%20Правознавство_магістри.pdf). За результатами аналізу матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми ЕГ було встановлено, що науково-дослідна та фахова практики за своїми результатами майже співпадають та дублюють одна одну. Під час спілкування завідувач випускової кафедри Л.С. Нецька підтвердила обізнаність щодо такої ідентичності компетентностей та результатів навчання та підтримала рекомендацію ЕГ щодо необхідності їх розмежування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування soft skills в межах ОП відбувається через загальні та фахові компетентності, які забезпечуються освітніми компонентами. До основних соціальних навичок, які здобувачі набувають під час навчання, належать навички працювати в команді, критичне мислення, здатність приймати обґрунтовані рішення, здатність працювати автономно, здатність до міжособистісної комунікації, етичність, відповідальність, лідерство. Їх розвиток забезпечується поєднанням різноманітних форм і методів навчання. Крім власне освітнього процесу формуванню м'яких навичок у здобувачів сприяє участь у наукових гуртках, які діють на Юридичному факультеті. Набуття соціальних навичок активно й ефективно формується при проходженні практики в юридичній клініці в Університеті, що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами ОП. Варто зазначити, що на онлайн зустрічі

випускниця ОП 2016 року розповіла, що під час її навчання формуванню soft skills ще не приділялося такої уваги та вона розуміє, що їй не вистачало розвитку соціальних навичок. Але, вона вбачає тенденцію до покращення та удосконалення ОП в частині зазначеного питання. Тому вона позитивно оцінює сучасний зміст ОП, який передбачає забезпечення їх набуття здобувачами.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт не затверджено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг ОП становить 2700 годин/90 кредитів. Бюджет годин за дисциплінами складається з аудиторних занять та самостійної роботи студентів. Розподіл часу в Університеті врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/UwmfUnY1>) та Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів (<https://cutt.ly/owmfInK>). Нормами п. 2 Положення про організацію самостійної роботи здобувачів передбачено, що на аудиторні заняття передбачається не менше 1/3 від загального часу, самостійна робота має становити не більше 2/3 бюджету часу для конкретної дисципліни. Аналізуючи ОП, навчальні плани, робочі навчальні програми та індивідуальні планів здобувачів ЕГ відмітила інший розподіл аудиторних годин та годин для самостійної роботи, а також неузгодженість у їх відображенні у перелічених документах. Зокрема, ОК «Актуальні проблеми приватного права» обсягом 135 годин передбачає 34 аудиторні години та 101 годину самостійної роботи. ОК з обсягом 105 годин (ОК 1 – ОК 5, ОК 7 – ОК 8) передбачають 34 аудиторні години, 71 годину самостійної роботи. ОК 6 обсягом 120 годин – 34 аудиторні години, самостійна робота 86 годин. П. 4.3.3 Положення про організацію освітнього процесу для заочної форми навчання рекомендовано проводити розподіл аудиторних занять на рівні 20-30%. Із навчального плану вбачається, що кількість годин аудиторних занять є менша за обсягом. В індивідуальних навчальних планах здобувачів заочної форми навчання Д. і Н. відображено інший розподіл, при якому обсяг аудиторних годин є ще меншим, наприклад, 12 годин аудиторних занять та 93 години самостійної роботи при загальному обсязі дисципліни 105 годин. Під час зустрічі з адміністративним персоналом, начальник навчально-методичного відділу О.Г. Голубничий пояснив це ущільненням графіку освітнього процесу. За його словами, розподіл годин для заочної форми навчання відповідає нормам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого рівня освіти, яким передбачено аудиторне навантаження для заочної форми не менше ніж 1/6 від загального обсягу дисципліни. Для оцінки фактичного навантаження здобувачів проводяться регулярні опитування. За результатами опитування в серпні 2023 року на юридичному факультеті більше 60% респондентів оцінили рівень організації самостійної роботи студентів як високий, решта респондентів – як достатній (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/8/Якість%20реалізації%20освітньо-професійної%20програми%20Правознавство_магістри.pdf). Також ЕГ звернуло увагу, що п. 1.9 Положення Про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/GwmfOsYz>) передбачено, що курсова робота планується за навчальним дисциплінами з обсягом не менше 4-х кредитів ЄКТС. На ОП запроваджено курсову роботу за ОК 7 «Правові інструменти позасудового вирішення спорів», обсяг якої відповідно до навчального плану складає 3,5 кредити ЄКТС, що суперечить наведеним внутрішнім нормам.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма на ОПП не запроваджена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП має чітку структуру, зміст структуровано за роками та семестрами. Зміст ОП повністю відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Освітні компоненти мають логічний взаємозв'язок. Включення ОК 6 «Міжнародні, європейські стандарти та стандарти ІКАО в правовій системі України» та акцент на кримінальні правопорушення в сфері авіації відображають особливості ОП з огляду на підготовку фахівців в галузі повітряного та космічного права. Сильною стороною ОП є наявність широкої бази практик, яка забезпечується на вибір для студентів, можливість здобувачів пропонувати свої бази практик, які відповідають їх освітнім інтересам. Юридична клініка в Університеті активно використовується для проходження практики, здобувачі ОП високо оцінюють компетентності, які там опановують, у тому числі розвиток soft skills. Значну увагу приділено науковій підготовці студентів, що підтверджується обсягом науково-дослідної практики та було відмічено роботодавцями при спілкуванні з ЕГ. Включення ОК 6 «Міжнародні, європейські стандарти та стандарти ІКАО в правовій системі

України» та акцент на кримінальні правопорушення в сфері авіації відображають особливість ОП з огляду на підготовку фахівців в галузі повітряного та космічного права.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ відзначила, що обсяг навантаження на 1-му курсі ОП перевищує допустимий обсяг, встановлений внутрішніми нормативними документами Університету. Також ЕГ було встановлено невідповідність розподілу годин аудиторних занять та самостійної роботи межах, встановленим Університетом, а також наявність неузгодженості зазначення кількості аудиторних годин та годин самостійної роботи у навчальному плані для заочної форми навчання та в індивідуальних навчальних планах здобувачів, наданих на запит. Тому ЕГ рекомендує систематизувати розподіл аудиторного та самостійного навантаження задля балансу та відповідності приписам нормативних актів Університету, оптимізувати документацію з метою запобігання внутрішнім неузгодженостям. За наслідками аналізу було встановлено фактичну ідентичність компетентностей і результатів навчання, які здобувачі набувають під час проходження науково-дослідної та фахової практики. ЕГ рекомендує провести їх перегляд та чітке розмежування. За правилами Університету у разі вибору студентом вибіркової дисципліни з іншої ОП магістерського рівня, йому потрібне погодження з керівниками структурних підрозділів. Це суперечить Закону України «Про вищу освіту», приписами якого необхідність погодження передбачена лише при виборі навчальних дисциплін, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Тому ЕГ пропонує внести зміни до Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти щодо виключення обов'язковості такого погодження при виборі дисципліни того ж освітнього рівня. З метою підсилення ОП також ЕГ рекомендує налагодити більш ефективну внутрішню комунікацію щодо таких аспектів реалізації освітнього процесу на ОП як неформальна освіта.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За наслідками проведеного аналізу ЕГ дійшла висновку, що ОП загалом відповідає Критерію 2. Загальний обсяг ОП та окремих ОК відповідає нормам законодавства щодо навчального навантаження. ОК у сукупності дозволяють досягнути визначені ОП цілі та результати навчання. На ОП передбачено низку заходів для забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії, які, як було встановлено ЕГ, фактично реалізуються здобувачами. Обсяг навантаження, передбачений ОП для практичної підготовки, дозволяє студентам оволодіти компетентностями, необхідними для подальшої практичної діяльності, що було підтверджено ЕГ шляхом вивчення звітів про проходження фахової практики та спілкуванням зі здобувачами та випускниками ОП. Недоліки, які виявлено в межах підкритеріїв 2.2, 2.4, 2.8 суттєво не знижують якість освітнього процесу на ОП та якість підготовки здобувачів вищої освіти. Встановлена фактична ідентичність компетентностей та результатів навчання, набуття яких передбачено ОП за наслідками проходження науково-дослідної та фахової підготовки, може бути виправлена через їх чітке розмежування в процесі вдосконалення ОП при залученні всіх зацікавлених сторін. Виявлене перевищення обсягу навантаження на 1 курсі ОП розміру навантаження, встановленому внутрішніми нормативними актами, не порушує норм законодавства про вищу освіту та має логічне обґрунтування з боку представників адміністрації Університету. Наявна неузгодженість щодо розподілу годин між аудиторним та самостійним навантаженням може бути усунена шляхом перегляду робочих програм та силябусів відповідних ОК. ЕГ не було встановлено незадоволеності здобувачів ОП обсягом самостійної роботи. Студенти та випускники демонстрували задоволеність якістю підготовки та здобутими компетентностями. Норма внутрішнього положення, що встановлює обов'язок отримання погодження при виборі вибіркової дисципліни з іншої ОП магістерського рівня, що суперечить Закону України «Про вищу освіту», може бути змінена адміністрацією Університету. Оскільки випадків вибору таких дисциплін на ОП не було, фактичного порушення прав здобувачів допущено не було. Але, ЕГ наголошує на необхідності удосконалення ОП в цій частині. Враховуючи викладене, ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що правила прийому в НАУ розроблено згідно з Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого Наказом МОН України від 15.03.2023 року № 276. Інформацію щодо вступу на ОП оприлюднено на сайті Університету (<https://pk.nau.edu.ua/vstup/mahistratura/>, https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Pravyla_pryiomu_2023.pdf) та на сайті Юридичного факультету (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/entrant>). Викладені правила є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних

положень. На сайті факультету можна ознайомитися з програмою фахового вступного випробування 2023 р. (http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D1%84%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80_081_%D0%9F_2023.pdf). На сайті Університету розміщено архіви з інформацією щодо правил прийому до магістратури у 2022, 2021 та 2020 роках. При проведенні ознайомлення з матеріально-технічною базою ОП, гарантом ОП було продемонстровано стенди на відкритій території Університету, на яких розташовано інформацію стосовно ОП та вступу на неї. Для зручності вступників на сайті Університету та юридичного факультету розміщено покроковий алгоритм (<https://pk.nau.edu.ua/alhorytm-vstupu-do-mahistratury-nau-u-2023-rotsi/>). На ОП приймаються іноземці, умови вступу яких визначено Порядком прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства до НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Dodatok-7.pdf>). Відповідно до відомостей самооцінювання на ОП у 2022 р. вступив іноземець, що було підтверджено під час онлайн зустрічі заступником відповідального секретаря Приймальної комісії. За результатами загальноуніверситетського опитування здобувачів НАУ, проведеного у травні 2023 р., прозорість правил прийому та вимог до абітурієнтів майже 40% респондентів оцінили як «дуже добре», приблизно 50% – як «досить добре». Під час онлайн зустрічі здобувачі ОП, які вступали у 2022 та 2023 році, розповіли, що правила вступу були їм зрозумілі та доступні для ознайомлення на сайті Університету та юридичного факультету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вимоги для вступу на ОП у 2023 р. було визначено Правилами прийому на навчання в НАУ, затвердженими Вченою радою Університету 19.04.2023 року, протокол № 4 (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Pravyly_pryiomu_2023.pdf). Згідно них до вступу на ОП приймалися особи, які здобули ступінь бакалавра зі спеціальностей 081 «Право» або 082 «Міжнародне право», 293 «Міжнародне право», напрямів 6.030401 «Правознавство», 6.030202 «Міжнародне право». Абітурієнтам потрібно було скласти ЄФВВ 2023 та ЄВІ 2023. На ОП можуть вступати іноземці та особи без громадянства (<https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Dodatok-7.pdf>). Для вступу на ОП у 2022 році вступники мали скласти магістерський комплексний тест з іноземної мови або використати результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови 2019-2021 років та магістерський комплексний тест з права або використати результати єдиного вступного випробування 2019-2021 років (<https://pk.nau.edu.ua/alhorytm-vstupu-do-mahistratury-nau-u-2022-rotsi/>). Також вступники подавали мотиваційні листи, вимоги до яких було встановлено Додатком 12 до Правил прийому на навчання в НАУ (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Dodatok_12.pdf). Наведений вище порядок вступу було підтверджено під час онлайн зустрічей здобувачами, які вступали на ОП у 2022 та 2023 роках, а також заступником відповідального секретаря Приймальної комісії. ЕГ дійшло висновку, що правила прийому на ОП враховують особливості самої ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в Університеті врегульовано низкою нормативних актів, які розміщено на сайті Університету, зокрема Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (http://celes.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). Правила та порядок ліквідації академічної різниці регламентовані Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/GwmfOsYz>), Положенням про порядок переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до НАУ (https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/uchebniy%20process/2015_Положення%20про%20поновлення_До_н%20сайт.pdf). Надійність визнання результатів навчання, отриманих під час програм академічної мобільності, забезпечується Університетом шляхом попереднього конкурсного відбору учасників, встановленням переліку вимог щодо підтвердження участі та визнання умов здобутих результатів. У випадку прийняття здобувачами участі у програмах академічної мобільності поза відповідними договорами Університету, їм може бути відмовлено у визнанні та перезарахуванні результатів, якщо зміст та умови програми не відповідатимуть вимогам положення Університету про порядок реалізації права на академічну мобільність. Випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на ОП не було. Під час онлайн зустрічей здобувачі підтвердили свою обізнаність щодо наявності програм академічної мобільності. Здобувачі та випускники ОП поділилися власним досвідом участі у програмах академічної мобільності, організованих Університетом, під час навчання на освітньому рівні бакалавр. Здобувачі пояснили, що під час навчання на ОП через її короткий термін вони не мають бажання приймати участь у програмах академічної мобільності, оскільки бажають отримати знання та навички безпосередньо під час навчання саме на цій ОП в НАУ. Аналогічне пояснення щодо відсутності реалізації програм академічної мобільності на ОП було надано під час онлайн зустрічей адміністрацією Університету.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів неформальної освіти врегульовано Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, яке оприлюднено на сайті Університету (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>). Викладені у Положенні правила є чіткими та зрозумілими. Звертає увагу, що визнання результатів, здобутих у неформальній освіті, можливо лише в рамках обов'язкових навчальних дисциплін, у вибіркових таке виключається. Відповідно до п. 2.5 вище зазначеного Положення таких результатів може бути визнано в обсязі, що не перевищує 25% від загального обсягу освітніх компонентів, передбачених ОП. Визнання результатів здійснюється з урахуванням їх відповідності за тематикою, обсягом та вмістом відповідній навчальній дисципліні. У відомостях СО зазначено, що випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП не було. Разом з тим, під час онлайн зустрічей з НПП та здобувачами ОП було з'ясовано, що така практика є наявною, використовується та активно пропонується здобувачам за певними дисциплінами. Зокрема про зарахування результатів, отриманих в неформальній освіті в дисциплін, які вони викладають, зазначили доц. Устинова І.П. та доц. Чулінда Л.І.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, у достатньому обсязі відображені на сайті Університету та юридичного факультету з наданням покрокового алгоритму. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час програм академічної мобільності, та отриманих у неформальній освіті. Відповідні нормативні акти оприлюднено на сайті Університету. Наявна практика визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, що позитивно сприймається здобувачами та підвищує їх мотивацію до поглиблення знань за дисциплінами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутня можливість визнання результатів, отриманих в неформальній освіті, за вибірковими дисциплінами. З метою покращення ОП ЕГ рекомендує запровадити з наступного навчального року дозволити визнання таких результатів навчання в межах вибіркових дисциплін. У відомостях СО зазначено про відсутність практики визнання результатів, отриманих в неформальній освіті, попри її підтвердження НПП та здобувачами. Тому ЕГ також рекомендує покращити внутрішнє інформування та комунікацію на ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом відповідає критерію. Відсутність можливості визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, в рамках дисциплін за вибором студентів, відсутність зазначення фактичної наявності практики визнання результатів неформальної освіти у відомостях СО, не становлять суттєвий недолік. Відсутність участі здобувачів у програмах академічної мобільності, на думку ЕГ, не перешкоджає досягненню цілей та результатів навчання, визначених ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://nau.edu.ua>), Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти (<https://nau.edu.ua>), формами навчання є очна (денна); заочна. Основними формами організації навчального процесу є навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка та контрольні заходи. На основі наданих документів на запит ЕГ, а також

під час інтерв'ювання фокус-груп НПП, здобувачів, адміністративного персоналу ЕГ пересвідчилась, що навчання на денній формі ОПП здійснюється очно та з використанням технологій дистанційного навчання. Здобувачі – учасники фокус-групи, під час інтерв'ювання висловили задоволеність організацією освітнього процесу. Також це підтверджується результатами їх опитування, проведеними у травні та серпні 2023 року (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/>) та наданою відповіддю на запит ЕГ. Експертна група проаналізувала матрицю відповідності (Таблиця 3), яка свідчить про відповідність методів навчання, викладання. Відповідно до матриць кожен ПРН забезпечується обов'язковим ОК; вибіркові ОК підсилюють окремі РН. В результаті інтерв'ювання фокус-груп адміністрації ЗВО, НПП, здобувачів, випускників ЕГ встановлено: здобувачі вільні обирати теми курсових проєктів; пропонувати певну тематику науково-дослідної практики та написання самостійних робіт; мають можливість навчатися за індивідуальним графіком; вільно висловлюватися у дискусіях під час навчальних занять, обирати спосіб апробації результатів досліджень. ЗВО здійснює моніторинг відповідності навчальних занять заявленим в ОПП цілям, НПП не обмежені в питаннях змісту навчального матеріалу, формах викладання та методах навчання; ЗВО забезпечено принципи академічної свободи. Здобувачі беруть участь у виборі освітніх компонентів, попередньо ознайомившись з каталогом вибіркових дисциплін (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/sylabusy-po-or/4492>). В каталозі для вибору пропонується по шість дисциплін на кожен семестр першого року навчання: по три рекомендовані та три альтернативні вибіркові дисципліни, з них в переліку дві дисципліни нефакхові. Ознайомившись з методикою обрання та переліком вибіркових дисциплін, ЕГ рекомендує ЗВО розширити перелік вибіркових дисциплін, що відповідатиме інтересам здобувачів та посилить їх практичну підготовку.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У результаті аналізу робочих програм, наявних силабусів, які розміщені на сайті Юридичного факультету (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/sylabusy-po-or/3550-or-mag-syl>), інтерв'ювання фокус-груп адміністрації, НПП, здобувачів ЕГ встановлено, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, РН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК (розміщено в google classroom). В ході зустрічі ЕГ зі здобувачами було з'ясовано, що НПП на першому занятті з навчальної дисципліни інформують про мету та завдання, змістовні модулі, тематику лекційних та практичних занять, тематику завдань для самостійного опрацювання, критерії оцінювання. Крім того, під час інтерв'ювання зі здобувачами, а також з випускниками з'ясована наявна можливість спілкування з викладачами за допомогою сучасних каналів зв'язку та своєчасного отримання необхідної інформації. Експертна група ознайомилась з Положенням про дистанційне навчання в НАУ (<https://nau.edu.ua>) та з практичним використанням платформ Google classroom та Google meet, яке надає НПП та здобувачам можливість щодо застосування сучасних технологій дистанційного навчання, розроблення веб-ресурсів навчальних дисциплін, організації інтерактивної взаємодії НПП та здобувачів. ЕГ надано доступ та продемонстровано практичне застосування НПП Google classroom, зокрема на прикладі ОК «Правове регулювання банкрутства». Під час інтерв'ювання з адміністрацією ЗВО було з'ясовано, що НПП мають можливість використовувати в своїй діяльності систему Moodle, однак, як з'ясувалося в ході зустрічі з НПП, система Moodle в освітньому процесі ними не використовується. Разом із тим, ЕГ вважає, що ОП могло б істотно покращити запровадження уніфікованого, інституційно забезпеченого віртуального освітнього середовища на платформі Moodle, який би дозволив здобувачеві у зручній формі мати доступ до всієї необхідної інформації щодо ОП та кожного окремого ОК. Це поза всяким сумнівом покращило б поінформованість студентів і відобразило б студентоцентрованість освітнього процесу, який з огляду на військовий стан значною мірою забезпечується технологіями дистанційного навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз змістовного наповнення ОК ОПП, матриць відповідності РН, результати інтерв'ювання фокус-груп (адміністрації ЗВО, здобувачів, НПП) свідчать, що під час реалізації ОПП в рамках більшості ОК передбачаються такі форми роботи, які вимагають від студента демонстрування навичок наукового осмислення права (наприклад, тематична наукова доповідь та презентація її матеріалів перед групою, написання есе й рефератів тощо). Результатом поєднання навчання і досліджень є наукові дослідження, що здійснюються у відповідності до тематики науково-дослідних робіт, оприлюднені здобувачами на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, наукових семінарах, зокрема підтверджена участь здобувачів у Всеукраїнській конференції молодих учених і студентів: АЕРО-2022; XIII Міжнародній науково-практичній конференції: Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір (НАУ), VI Міжнародному молодіжному науковому юридичному форумі (НАУ) та публікація у фаховому виданні «Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право» (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/2014-04-16-08-58-27>). (Скан-копії збірників матеріалів конференцій надано на запит ЕГ). Здобувачі також мають змогу брати участь в роботі наукових гуртків, які функціонують на кафедрах юридичного факультету (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/nauka/506-naukovigurtki>). План роботи та звіт гуртка «Правознавець» за 2022-2023 н.р.; план роботи гуртка «КЛЕПСИДРА» на 2023-2024 н.р. надано на запит ЕГ). Під час зустрічі з ЕГ студенти ОП зауважували на тому, що викладачі поширюють інформацію щодо наукових заходів, допомагають у виборі тем наукових досліджень, скеровують дослідницькі намагання здобувачів і консультують при написанні доробків. Позитивною є практика апробації результатів науково-дослідної

практики шляхом участі у науково-практичних конференціях, опублікування статті у співавторстві з науковим керівником практики у фаховому виданні.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Розробка та затвердження РП ОК унормовано Положенням про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://nau.edu.ua>), а також Методичними рекомендаціями до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни. (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/5>). Так, відповідно до п. 4.7.2 Положення при розробленні робочої програми навчальної дисципліни враховуються основні перспективні напрями розвитку та досягнення відповідної науки й галузі знань, забезпечується наступність та необхідність міждисциплінарних зв'язків. Робочі програми навчальних дисциплін щорічно обговорюються на засіданнях кафедр, затверджуються в установленому порядку та належать до навчально – методичної документації відповідної кафедри (п.4.7.5 Положення). РП ОК розробляється на основі освітньо-професійної програми та навчальних і робочих навчальних планів денної та заочної форм навчання, вітчизняних та міжнародних стандартів, відповідних нормативних документів з врахуванням «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання». Продемонстровані РП ОК містять: опис навчальної дисципліни; мету та завдання навчальної дисципліни; передумови для вивчення навчальної дисципліни; результати навчання за дисципліною; структуру навчальної дисципліни; програму навчальної дисципліни; порядок оцінювання результатів навчання; рекомендовані джерела інформації (базові (основні) та допоміжні). Під час інтерв'ювання фокус-групи (адміністративний персонал, НПП) зазначили, що навчально-методичне забезпечення ОК ОНП систематично оновлюється до початку нового навчального року з врахуванням наукових досягнень та сучасних практик у галузі права (з ініціативи гаранта, НПП, випускників ОНП, за результатами опитувань здобувачів). ЕГ встановлено, що в освітній процес при викладанні дисципліни впроваджують знання, отримані під час стажування, зокрема Нецька Л. «Єдиний освітній простір в умовах цифрової трансформації» (Хорватія, 2021 р.); Макеєва О. стажування у Раді Європи та Європейському суді з прав людини (Страсбург, 2022 р); С. Лихова «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Республіка Польща, 2022 р.). При викладанні дисципліни «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки» використовується Практикум «Наукові основи правотворчості та юридичної техніки»; Лихова С. при викладанні ОК «Актуальні питання кримінального права» використовує навчальний посібник «Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень, Дідук А. є співавтором навчального посібника «Право інтелектуальної власності» та забезпечує ОК «Актуальні проблеми приватного права» та ін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час інтерв'ювання адміністрація ЗВО, НПП та здобувачі навели приклади щодо навчання, викладання та наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, за ОПП: участь у міжнародних та зарубіжних науково-практичних конференціях, публікації у закордонних виданнях, участь у міжнародних наукових проєктах. ЗВО забезпечено доступ НПП та здобувачам до баз даних Scopus, Web of Science, можливість участі здобувачів у програмі академічної мобільності Еразмус+, що було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністративного персоналу, здобувачів, випускників. Порядок реалізації права на академічну мобільність регламентується відповідним Положенням (https://imco.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya_18_07_19.pdf). В ЗВО функціонує ННІ міжнародного співробітництва та освіти ([https:// http://imco.nau.edu.ua](https://http://imco.nau.edu.ua)). Так, заступником директора зазначеного структурного підрозділу університету Д. Бугайком надано інформацію щодо укладення угод з іноземними ЗВО в частині академічної мобільності, участі у міжнародних проєктах та стажуваннях. На запит ЕГ надані скан-копії сертифікатів стажування НПП, які забезпечують ОК. На офіційному сайті міститься інформація щодо міжнародного партнерства із зарубіжними ЗВО. Однак, в ході фокус-групи зі здобувачами встановлено, що вони не часто беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Інтегрування дослідницьких методів в освітній процес реалізується через обов'язкові та вибіркові ОК, що знайомлять здобувачів з основами дослідницької роботи. Позитивною практикою є апробація результатів науково-дослідної практики шляхом участі здобувачів у науково-практичних конференціях, опублікування статті у співавторстві з науковим керівником практики у фаховому виданні. При викладанні ОК НПП значною мірою враховуються наукові досягнення та сучасні практики у галузі права, наукові доробки НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатньо активна участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, у дослідницьких проєктах, які б відповідали ОПП, невикористання у повній мірі технологій дистанційного навчання; обмежений перелік вибіркових дисциплін. ЕГ рекомендує ЗВО активізувати роботу по залученню до освітнього процесу викладачів зарубіжних університетів в рамках укладених угод про співпрацю, організувати гостьові лекції іноземних професорів; використовувати платформу Moodle, яка б дозволила здобувачеві у зручній формі мати доступ до всієї необхідної інформації щодо ОП та кожного окремого ОК; удосконалити методик формування та затвердження переліку вибіркових дисциплін, збільшити їх кількість, що відповідатиме інтересам здобувачів та посилить їх практичну підготовку.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 4. ЗВО розроблено необхідні локальні акти щодо здійснення освітнього процесу за ОПП, а також щодо її перегляду, які є якісними. Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Навчально-методичне забезпечення ОК ОПП систематично оновлюється з урахуванням наукових досягнень та сучасних практик у галузі права. ЗВО зацікавлений в участі НПП у наукових проєктах та здобувачів у міжнародних програмах академічної мобільності. Зазначені аргументи свідчать про відсутність критичних недоліків за цим критерієм. ОНП відповідає Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми та порядок проведення контрольних заходів регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://nau.edu.ua>); Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (<https://nau.edu.ua>); Методичними рекомендаціями до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни. (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/5>); Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022>). При організації освітнього процесу в Університеті використовуються такі основні види контрольних заходів: вхідний, поточний, семестровий контроль та підсумкова атестація. (п.5.11 Положення про організацію освітнього процесу в НАУ). Порядок оцінювання результатів навчання зазначається в РПНД, які доступні для здобувачів. В ході інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, випускників зазначено, що інформація про форми контрольних заходів, види навчальної роботи з ОК доводиться до відома здобувачів на першому занятті з ОК. Під час зустрічі з НПП, адміністрацією ЗВО з'ясовано, що до уваги беруться результати опитування здобувачів щодо рівня задоволеності правилами проведення контрольних заходів та діючою системою оцінювання результатів навчання здобувачів в університеті (Результати опитувань надані на запит ЕГ). В результаті аналізу змісту РП ОК ЕГ встановила, що в них є інформація про передбачені форми контрольних заходів, види навчальної роботи, загальну кількість балів, які може отримати здобувач за виконання в цілому різнорівневих видів завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів. При цьому варто відмітити, що в навчально-методичних матеріалах зазначено оцінювання виконаних здобувачем різнорівневих завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів (оцінювання усних відповідей на практичному занятті, розв'язування практичних кейсів; тестових завдань, тощо) для денної та заочної форм навчання. Разом з тим, варто застосувати уніфікований підхід до визначення мінімальної кількості балів, які має отримати здобувач, щоб бути допущеним до написання модульної контрольної роботи. Так, є певні невідповідності, зокрема у РП ОК «Верховенство права» кількість балів, які здобувач має змогу отримати в ході практичних занять становить максимально 40 балів. А мінімальна кількість балів для допуску до складання модуля становить 42 бали. Виявлені критерії в Положенні про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, сприяють досягненню більшості результатів навчання за ОП. На даній ОП не передбачено залучення представників роботодавців до контрольних заходів, рекомендуємо з метою перевірки практичних навичок здобувачів запровадити такі залучення.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України № 1053 від 17.08.2020 р. у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. В ході інтерв'ювання з представниками адміністрації, здобувачами було з'ясовано, що ЗВО забезпечило технічний супровід проведення пробного ЄДКІ на базі університету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентовані локальними актами: Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://nau.edu.ua>), Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (<https://nau.edu.ua>), містяться в ОП, навчальному плані, розміщені на сайті ЗВО, а також в ОК ОП (розміщені в Google classroom) є чіткими та зрозумілими, здобувачі з ними ознайомлені. Ці факти також підтверджено при інтерв'юванні фокус-груп (НПП, здобувачі, випускники, адміністративний персонал). Результати інтерв'ювання фокус-груп НПП, здобувачів, адміністрації, студентського самоврядування, адміністративного персоналу дозволяють ЕГ констатувати, що вони послідовно дотримуються під час реалізації ОП, випадки конфлікту інтересів, повторного проходження контрольних заходів, оскарження результатів контрольних заходів протягом реалізації ОП відсутні. ЕГ встановлено, що політика ЗВО з забезпечення об'єктивності екзаменаторів реалізується шляхом використання таких інструментів: відкритість контролю, можливість здобувача усно або письмово звернутись до завідувача кафедри, декана ЮФ, адміністрації ЗВО, подати скаргу, подати апеляцію, отримати дозвіл на повторне складання екзамену (заліку), інформувати ЗВО при проведенні анкетувань щодо оцінки якості ОП, викладання ОК НПП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності унормовано Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті; Порядком перевірки академічних та наукових текстів на плагіат; Положенням про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти; Декларацією про дотримання академічної доброчесності здобувача вищої освіти НАУ; Декларацією про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). ЗВО популяризує академічну доброчесність шляхом: інформування здобувачів вищої освіти та працівників про необхідність дотримання загальнодержавних та університетських нормативних документів, які регламентують питання академічної доброчесності, корпоративної етики; проведення занять (он-лайн курси, семінари, вебінари тощо) для всіх учасників освітнього процесу за тематикою академічної доброчесності (Посилання (лінки) надані на запит ЕГ). Відповідно до 5.9. Положення про запобігання та виявлення плагіату в Національному авіаційному університеті перевірки на академічний плагіат підлягають: кваліфікаційні роботи (дипломні, дисертаційні тощо), курсові роботи здобувачів вищої освіти, індивідуальні завдання навчально-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру та ін. Разом з тим, п.1.3 Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат зазначено, що перевірка на плагіат курсових робіт, розрахунково-графічних робіт та домашніх завдань не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково або за поданням провідного викладача дисциплін творчих спеціальностей. ЕГ рекомендує уніфікувати локальні акти та забезпечити обов'язкову перевірку курсових робіт здобувачів за допомогою системи UniCheck.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою є закріплення в навчально-методичних матеріалах різномісних завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів здобувачами денної та заочної форм навчання; сформована в ЗВО цінність академічної доброчесності, використання спектру інструментів протидії порушенням академічної доброчесності («Антиплагіат», «UniCheck»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендовано ЗВО подальше удосконалення процедур оцінювання шляхом залучення представників роботодавців до контрольних заходів; уніфікувати норми локальних актів (п. 1.3. Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат, в якому зазначено: «перевірка курсових робіт, розрахунково-графічних робіт та домашніх завдань не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково або за поданням провідного викладача дисциплін творчих спеціальностей» привести у відповідність до 5.9. Положення про запобігання та виявлення плагіату в Національному авіаційному університеті, в якому передбачено, що перевірки на академічний плагіат підлягають курсові роботи здобувачів вищої освіти) та забезпечити обов'язкову перевірку курсових робіт здобувачів за допомогою системи UniCheck.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 5. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання за ОНП; забезпечують об'єктивність екзаменаторів; порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження є детально врегульованим; чіткими та зрозумілими є політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі аналізу академічної і професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації ОПП (відомості з Таблиці 2, ЄДЕБО, профілі НПП в Google-scholar, Scopus, Publons, підвищення кваліфікації, неформальна освіта, досвід практичної діяльності), а також в результаті інтерв'ювання фокус-груп (НПП, адміністрації ЗВО, адміністративного персоналу) ЕГ встановлена їх відповідність ОК, які вони забезпечують. НПП мають наукові дослідження, опубліковані у виданнях, що індексуються в НБД Scopus, Web of Science» відповідно до фокусу ОПП. В результаті інтерв'ювання фокус-груп адміністрації ЗВО, НПП ЕГ пересвідчилась, що при залученні НПП до реалізації ОНП усталеним є підхід ЗВО з моніторингу їх академічної та професійної кваліфікації з метою забезпечення НПП досягнення визначених ОПП цілей та РН. З НПП, залучених до реалізації ОНП : жінок – 88%, чоловіків – 12%; кандидатів наук – 63 %, докторів наук – 37 %; доцентів – 63 %, професорів – 37 %. Академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та РН. ЕГ рекомендує розширювати коло НПП, які мають наукові публікації у вище згаданих виданнях та відповідають (публікації) ОК, викладання якої забезпечує НПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП унормовано Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті (<https://vchenarada.nau.edu.ua>), Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018>), Положенням про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету (<https://nau.edu.ua>). Під час інтерв'ювання з фокус-групою НПП ЕГ пересвідчилась, що НПП зі змістом цих документів ознайомлені. Результати аналізу сайту ЗВО, документів, наданих на запит ЕГ, інтерв'ювання фокус-груп НПП, адміністрації ЗВО, адміністративного персоналу свідчать, що усталеним є підхід ЗВО щодо прозорості конкурсного відбору (забезпечується шляхом оголошення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад, розміщується на спеціалізованих інтернет-ресурсах та оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету з метою забезпечення широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації, проведенням відкритого заняття НПП-претендентом, обговоренням на засіданні кафедри сильних і слабких сторін такого заняття, аналізу кількості і якості наукових праць у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus/Web of Science, наявності підвищення кваліфікації та стажувань, сертифікату відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти з мов країн ЄС. При визначенні рівня академічної та професійної кваліфікації викладачів додатково враховується зареєстрований профіль науковця, ORCID ID, Research Gate, Google Scholar, загально інститутський рейтинг НПП, який формується щороку і враховує навчально-методичну, наукову, організаційну та інші види діяльності (відповідь на запит ЕГ). При проведенні процедур відбору

НПП для реалізації ОП враховується необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП та спроможність НПП забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Рецензії, надані на ОНП, інтерв'ювання фокус-групи роботодавців, адміністрації ЗВО підтверджують факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП, а також те, що практика такого залучення носить усталений характер. На юридичному факультеті НАУ створена та функціонує Рада роботодавців (<http://law.nau.edu.ua/uk/rada-robotodavtsiv>), яка приймає безпосередню участь у розробці, подальшому оновленні та реалізації ОП. Так, голова Ради роботодавців Ю. Журавльов при перегляді ОП акцентував увагу на прикладній сфері застосування отриманих знань та вносив пропозиції щодо посилення практичної складової підготовки здобувачів за цією ОП; К. Водоласкова залучалася до організації проходження практики здобувачами в юридичному відділі ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»»; Н. Армиш залучалася до керівництва практикою на базі Центру судової експертизи та експертних досліджень ДП «Інформаційні судові системи», Н. Оніщенко брала участь у проведенні спільних наукових заходів, підготовці до підписання меморандуму про наукову співпрацю Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України з НАУ; пропозиції Н. Армиш були враховані під час формування ВК «Медичне право України» та ін. Університетом укладено низку угод та меморандумів із стейхолдерами щодо сприяння якісній підготовці здобувачів вищої освіти, зокрема, участь роботодавців та їх працівників прослідковується у систематичних зустрічах та семінарах, тренінгах.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На основі інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, роботодавців, адміністрації ЗВО, аналізу сайту ЗВО, наданих на запит ЕГ документів, ЕГ констатує, що до аудиторних занять за ОПП залучаються професіонали-практики, експерти та представники роботодавців, зокрема: суддя Жовтневого районного суду м. Дніпро М. Ходаківський провів вебінар на тему: «Особливості розгляду цивільних справ про позбавлення батьківських прав» (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4465-maksym-hodakivskii-mk-23-05-2023>); майстер-клас щодо особливостей розгляду цивільних справ, які містять конфіденційну інформацію про стан здоров'я особи (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4374-maksym-khodakivskiyi-held-a-master-class>); суддя Полтавського районного суду С. Цибізова провела майстер – клас щодо перспектив створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності (ІР-суду) в Україні та використання іноземного досвіду роботи спеціалізованих судових установ (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4460-suddyacibizovajpg>); майстер-клас судді Київського апеляційного суду Т. Писаної « Особливості розгляду цивільних справ про поділ майна подружжя» (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4463-tamila-pysans-mk-22-05-2023>); онлайн-тренінг з протидії домашньому насильству в рамках проекту «Громада, вільна від насильства» за підтримки Бюро гуманітарної допомоги USAID (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/morenews/4394-unfra1>) та ін. На запит ЕГ надана інформація про практикуючих юристів, які на умовах сумісництва були залучені до викладання на Юридичному факультеті Національного авіаційного університету, зокрема й за цією ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Питання професійного розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями унормовано Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників НАУ (<https://nau.edu.ua>), що регламентує порядок проходження, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови, механізм оплати й процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації. Під час інтерв'ювання фокус-груп адміністрації, НПП, адміністративного персоналу ЕГ пересвідчилася в тому, що для забезпечення професійного розвитку викладачів застосовуються різні види підвищення кваліфікацій (навчання за освітньою програмою, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо). Підвищення кваліфікації (стажування) НПП НАУ за тривалістю здійснюється за такими видами: довгострокове підвищення кваліфікації (стажування); короткострокове підвищення кваліфікації (стажування) за індивідуальною програмою, за програмою закладу-виконавця (симпозіуми, семінари, семінари-тренінги, тренінги тощо). Форми підвищення кваліфікації (стажування) обираються кафедрою залежно від теми навчання, його мети та змісту з урахуванням потреб освітнього процесу кафедри за погодженням із закладом-виконавцем. Інформація щодо підвищення кваліфікації підтверджена в ході інтерв'ювання з НПП, з представниками адміністрації. Так, Л. Чулінда підвищення кваліфікації за програмою «Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти в сучасних умовах» (03.07.2023 – 13.08.2023 р.); О. Макеєва – участь у тренінгу для тренерів (ToT) у штаб-квартирі Ради Європи у рамках проекту Ради Європи «Підтримка контекстуалізації модулів/курсів HELP для юристів під час війни в Україні» (Страсбург, 28.11.2022).; А. Дідук – Інститут освітнього та професійного розвитку (м. Будапешт, Угорщина). «Сучасні тенденції в освіті в сучасному інформаційному просторі та науковій діяльності» (01.02.2021–22.02.2021); Лихова С. Варшавський університет (м. Варшава, Республіка Польща). «Європейська наука та міжнародні комунікації». (15.03.2021 – 18.06.2021). Скан-копії сертифікатів надано на запит ЕГ. ЗВО заохочує підвищення кваліфікації НПП шляхом систематичного проведення

моніторингу рівня професіоналізму НПП шляхом опитування здобувачів; проведення НПП відкритих занять, звітування НПП про наукову діяльність. ЗВО продемонстровано усталений підхід зі сприяння професійному розвитку НПП через спектр власних програм або у співпраці з іншими ЗВО.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заохочення розвитку викладацької майстерності регламентуються: Статутом Університету, Колективним договором (<https://nau.edu.ua>), Положенням про преміювання працівників НАУ (<https://nau.edu.ua/download/buhgalteriya/2021>), Положенням про конкурс щодо впровадження інноваційних інформаційних комплексів (https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/nauka/konkurs/books2019/Pologennya_pro_konkurs_pidruchnykiv_2019.pdf). Під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністрації ЗВО було наведено приклади використання ЗВО для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП таких інструментів: анкетування здобувачів, матеріальне заохочення (за участь у програмі міжнародної академічної мобільності або у міжнародному науковому та/або освітньому проєкті; виконання програми підвищення кваліфікації або проходження науково-педагогічного стажування; активне проведення наукових досліджень, опублікування результатів проведених досліджень у періодичному науковому виданні, проіндексованому у наукометричних базах Scopus та/або Web of Science Core Collection; за кращі підручники, навчальні посібники, монографії, словники, англomовні видання); моральне заохочення, тощо. ЗВО надано узагальнені відомості про заохочення НПП університету та підтверджено усталений підхід до стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, які залучені до реалізації ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивною практикою є широке залучення до аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОПП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; матеріальне стимулювання НПП за участь у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародному науковому, освітньому проєкті; за впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких були опубліковані у вигляді підручників, посібників, монографій, словників, статей, що індексуються наукометричними базами даних Web of Science або Scopus.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЗВО рекомендовано впровадити автоматизоване рейтингове оцінювання діяльності НПП як невід'ємного елемента запровадження системи моніторингу, як складової процесу забезпечення і управління якістю вищої освіти, внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Університету, стимулювання підвищення кваліфікації, професіоналізму, продуктивності навчальної та наукової роботи, розвитку творчої ініціативи НПП; передбачити матеріальне заохочення НПП за високі показники у рейтингу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 6. Кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; процедури конкурсного добору викладачів НАУ є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП; ЗВО постійно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, до аудиторних занять – професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; сприяє професійному розвитку викладачів та здійснює заходи щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ під час роботи з акредитаційною справою ОП, офіційним сайтом Університету, спілкуванням під час проведення фокус-груп та огляду матеріально-технічної бази в режимі реального часу дійшла висновку проте, що є наявні належним чином облаштовані місця загального користування, до яких відносяться навчальні аудиторії, лекційні зали, бібліотеки (спеціальна, електронна, читальний зал, особистий студентський простір – НАУ Хаб) (<https://cutt.ly/pCU3Kwr>), які забезпечені комп'ютерними місцями, мультимедійним обладнанням; гуртожитки; спортивний комплекс; центр культури та мистецтв; зала судових засідань; Навчальна лабораторія методичного супроводження освітнього процесу (<http://surl.li/epzph>); Навчальна лабораторія новітніх технологій (<http://law.nau.edu.ua/uk/strukture1/computerclass>); Навчально-наукова криміналістична лабораторія (<http://surl.li/knwkm>). Бібліотечний фонд є достатнім для реалізації ОП, що підтверджується директором науково-технічної бібліотеки В.Ю. Вахнован та учасниками освітнього процесу. Безпосередньо спеціально для здобувачів ОП обладнані спеціалізовані лабораторії, наприклад, спеціалізована навчально-наукова криміналістична лабораторія. Всі лекційні аудиторії забезпечені доступом до корпоративної мережі Інтернет. При онлайн трансляції демонстрації матеріально-технічної бази, ЕГ змогла побачити, що усі кафедри Юридичного факультету забезпечені окремими приміщеннями та відповідною необхідною для комфортної роботи оргтехнікою. Важливою частиною інфраструктури ЗВО, яка сприяє досягненню поставлених ОП цілей і програмних результатів є функціонування при факультеті Юридичної клініки. Керівник Юридичної клініки І.Г. Богатюк під час онлайн зустрічі підтвердила, що пріоритетним завданням для роботи клініки є забезпечення можливості отримання здобувачами ОП практичних навиків при консультуванні студентами, також Юридична клініка також використовується як база практики для здобувачів. У навчальному корпус де навчаються студенти розташоване та обладнане власне бомбосховище, що дозволяє створити студентам безпечні умови під час очних занять. Гуртожитки розташовані недалеко від навчальних корпусів, що є перевагою, були позитивно оцінені студентами. Навчальний корпус та гуртожитки мають власні бомбосховища, що дозволяє створити студентам безпечні умови під час очних занять. Гуртожитки розташовані недалеко від навчальних корпусів, що є перевагою, були позитивно оцінені студентами. Позитивною практикою на ОП ЕГ відзначила створення та обладнання окремого приміщення, так званого «НАУ-хаб» (<https://cutt.ly/rRE76rD>), який надає додаткові можливості для наукового та фізичного розвитку студентської спільноти.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою Університету та спілкуванням з учасниками освітнього процесу, ЕГ було підтверджено, що ЗВО забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та різноманітних інформаційних ресурсів, що є потрібними для навчання та викладання на ОП. На онлайн зустрічах як НПП, так і здобувачі підтвердили, що мають безоплатний доступ до інфраструктури Університету, бібліотечних фондів тощо. Здобувачі вищої освіти акцентували увагу, що мають можливість перевірити власні наукові дослідження на наявність запозичень тощо. З метою виявлення і врахування потреб здобувачів НАУ в Університеті функціонує Відділ по роботі зі студентами (<http://surl.li/eitx>) а також сектор психолого-педагогічної роботи (<http://surl.li/eimtl>), здобувачі високо оцінили ефективність роботи таких структурних підрозділів. Інтереси здобувачів моніторяться та аналізуються за допомогою налагодженої взаємодії адміністрації як НАУ так і Юридичного факультету, окрім того, активну роль у такому процесі відіграє Студентська рада Юридичного факультету НАУ (<http://law.nau.edu.ua/uk/strukture1/studrada>). На онлайн зустрічах представники студентського самоврядування Університету та Юридичного факультету підтвердили таку взаємодію.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Навчання в НАУ відбувається у змішаному форматі. Основна частина здобувачів Юридичного факультету навчаються очно. Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів регулюється Статутом НАУ (<https://cutt.ly/QRvMmKb>). Було встановлено, що в Університеті забезпечені усі необхідні умови для роботи ЗВО в очному форматі. Університет отримав відповідні дозвільні документи від військової адміністрації. В ЗВО є спеціально облаштоване укриття, що здатне забезпечити безпеку учасників освітнього процесу на час оголошення повітряних тривоги. На зустрічах з представниками структурних підрозділів та студентами ЕГ з'ясувала, що в Університеті є Медичний центр НАУ (<http://medcenter.nau.edu.ua/>). Центр забезпечує надання медичних послуг, проведення діагностичної медичної роботи, що дозволяє зробити висновок про піклування зі сторони ЗВО про безпеку життя та здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Окрім того, на онлайн зустрічах здобувачі освіти та випускники ОП підтвердили, що на рівні Університету систематично проводяться різноманітні заходи та роз'яснювальна робота щодо інформування умов та можливостей функціонування безпечного середовища для учасників навчального процесу. Під час спілкування з фокус-групою представників допоміжних (сервісних) структурних підрозділів Університету, начальник відділу по роботі зі студентами розповіла про те, що особлива увага приділяється психологічній підтримці усіх учасників освітнього процесу у період військової агресії з метою підтримки та розвитку психологічної стійкості викладачів та здобувачів ОП. Проводяться різноманітні психологічні

тренінги (<http://surl.li/emlak>). ЕГ констатує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та НППІ, та задовольняє їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час роботи з фокус-групами ЕГ переконалася, що Університет у повній мірі забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, психологічну та соціальну підтримку усіх учасників освітнього процесу. Загалом, Університет об'єднує різні структурні підрозділи, які здійснюють відповідні види підтримки. Зокрема, освітню підтримку забезпечують викладачі та відповідні кафедри. Доброю практикою ЕГ вважає створення Відділу по роботі зі студентами. Організаційну підтримку забезпечує деканат факультету на чолі із заступниками декана та деканом, навчально-методичний відділ тощо. Інформаційний супровід та консультативна підтримка мають досить розгалужену систему, адже в залежності від сфери та приналежності в процесі інформування беруть участь профільні структурні підрозділи, але, у той же час, створено та функціонує Інформаційно-обчислювальний центр. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти забезпечується через офіційну сторінку Університету, Юридичного факультету та за допомогою електронної розсилки повідомлень тощо. З метою оперативного обміну інформацією серед адміністрації та викладачів в Університеті функціонує система корпоративної пошти також забезпечує швидке отримання інформації про рішення адміністрації. Соціальну підтримку здобувачів забезпечує Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів та докторантів НАУ (<http://pposa.nau.edu.ua/>). Активне доручення студентської спільноти Юридичного факультету до забезпечення якісного освітнього процесу було підтверджено на онлайн зустрічі з представниками студентського самоврядування. Власне, Відділ по роботі зі студентами НАУ надає інформативну підтримку здобувачам з нормативних питань проходження служби, майбутнього працевлаштування, соціальних пільг, здійснює надання індивідуальної та групової психолого-педагогічної допомоги через діагностику, консультування, корекцію (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/viddil-po-roboti-zi-studentami/>). Відносно задоволення здобувачами вищої освіти матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням, організацією освітнього процесу загалом, ЗВО проводяться опитування та анкетування, відповідно, за результатами таких опитувань формуються пропозиції щодо покращення ОП та, власне, внутрішнє навчальне середовище. У той же час, з метою більш ефективного налагодження процесу комунікації зі здобувачами, ЕГ рекомендує впровадити сучасні інструменти комунікації.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Попри відсутність на ОП здобувачів вищої освіти, які мають інвалідність, потреби таких осіб Університетом враховані, що підтверджено на зустрічах з учасниками освітнього процесу та демонстрацією в реальному часі, під час огляду матеріально-технічного стану Університету. В НАУ створено достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами на основі «Концепції організації інклюзивного навчання в НАУ» та забезпечення інклюзивної освіти (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/inklyuzivna-osvita/>). Окрім того, відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності особи, з особливими освітніми потребами, мають право на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури НАУ, у т.ч. безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультативної підтримки, а також через належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожиток.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час спілкування з фокус-групами ЕГ встановила, що конфліктних ситуацій на ОП учасники освітнього процесу не пригадують. У той же час, Університет має достатньо зрозумілу, чітку політику і процедуру вирішення конфліктних ситуацій. Основою політики вирішення конфліктних ситуацій є сукупність нормативних актів, які закріплюють етичні правила поведінки учасниками процесу, зокрема це Правила внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/qRmmNjd>); Антикорупційна програма НАУ (<https://cutt.ly/mCIqFp1>); Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ (<https://cutt.ly/aCIqZdM>), а також Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<https://cutt.ly/5RmQDJX>). У той же час, консультативно-правову допомогу здобувачам щодо особливостей процедури звернення та вирішення конфліктних ситуацій надає відділ по роботі зі студентами, а також сектор психологопедагогічної роботи НАУ, комісія з профілактики правопорушень, профспілкова організація студентів і аспірантів, юридичний відділ Університету. Повідомити про корупційні правопорушення можна до Відділу запобігання та виявлення корупції НАУ. Звернутися можна також через «Електронну скриньку довіри» в НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/skrinka-doviri.html>). Важливим є те, що ЕГ під час спілкування з фокус-групою здобувачів, переконалася, що вони обізнані про процедури та порядок

звернення та розгляду конфліктних ситуацій. Університет популяризує цінності свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, недискримінації, відкритості та прозорості у вищій освіті. Натомість формує політику нетерпимості до корупційних проявів, будь-якого порушення прав людини та плагіату. Під час онлайн зустрічей ЕГ вдалося з'ясувати, що до процесу вирішення конфліктних ситуацій також передбачено залучення представників студентського самоврядування, з метою забезпечення відкритості та об'єктивності прийняття відповідних рішень.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Виходячи з аналізу Критерію 7 встановлено такі сильні сторони та позитивні практики ОП: наявність оновлених та професійно наповнених спеціалізованих аудиторій; автоматизація роботи бібліотеки; наявність доступу до інформаційних баз даних; наявність студентського простору – НАУ-хаб, який надає додаткові можливості для наукового та фізичного розвитку студентської спільноти; функціонування офіційного та оптимізованого каналу комунікації здобувачів; багатовекторна діяльність Відділу по роботі зі студентами Університету, що направлена на підтримку та розвиток здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Виходячи з аналізу Критерію 7 встановлено такі слабкі сторони: мало обізнаність здобувачів ОП щодо проведення різноманітних заходів, що направлені на різнобічний розвиток молоді; запровадження сучасних форматів роботи зі здобувачами з метою забезпечення можливості використання матеріальних ресурсів Університету під час дистанційного навчання здобувачів ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ на підставі аналізу з'ясованих на дистанційній експертизі фактів та доказів констатує відповідність ОП встановленим вимогам, що підтверджується наявністю належного, безпечного, доступного для НПП та здобувачів з різними потребами освітнього середовища з можливістю користуватися безоплатно безлімітним Інтернет з'єднанням та можливістю отримати різні види підтримки. Наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси, зокрема оновлені спеціалізовані кабінети, доступні інформаційні бази даних для здобувачів ОП, функціонування юридичної клініки тощо. Освітнє середовище є безпечним та комфортним для усіх учасників освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичності перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми (<https://cutt.ly/zRQ1UIp>) та Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності (<https://cutt.ly/ERQ19ST>), Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://cutt.ly/TBAWhsL>). Під час зустрічей з гарантом ОП, здобувачами, співробітниками ЗВО та роботодавцями, експертною групою було встановлено, що Університет дотримується власних положень щодо розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Зокрема, НАУ періодично проводить анкетування стейкхолдерів, роботодавці залучені до рецензування ОП. ЕГ встановлено, що до ОП вносилися зміни, зокрема у зв'язку зі зверненнями роботодавців. Політика Університету передбачає пошук можливостей, а не проблем та створення максимальних умов для реалізації ОП із врахуванням думок стейкхолдерів. Зокрема, процес перегляду ОП відбувається щорічно на засіданні випускової кафедри за участю всіх зацікавлених сторін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через Студентську раду. Рада з якості НАУ здійснює розгляд пропозицій Студентської ради та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених Університету щодо вдосконалення реалізації освітніх програм та освітнього процесу в Університеті (<http://surl.li/inwyb> та <http://surl.li/kuqyp>). Окрім того, здобувачі освіти можуть взяти участь в публічному обговоренні ОП на сайті НАУ. Відповідно, про таку можливість здобувачів систематично інформує деканат та гарант ОП. Комунікація налагоджена на хорошому рівні. Рекомендацією буде зробити анкетування частішими та проводити з'ясування думок здобувачів ще й за допомогою круглих столів, фокус-груп. Однак, представники студентського самоврядування на зустрічі з ЕГ не зазначили про наявність таких ініціатив саме з боку студентського самоврядування Юридичного факультету та здобувачів саме ОП «Правознавство». Загалом здобувачі та студентське самоврядування обізнані про своє право бути залученим до процесу періодичного перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

НАУ також передбачив участь роботодавців у процесі періодичного перегляду ОП. Роботодавці залучаються до перегляду ОП відповідно до Положення про Раду роботодавців НАУ (<https://cutt.ly/kRT7brP>) роботодавці здійснюють оцінку якості ОП та навчальних планів підготовки здобувачів ВО та надання пропозицій щодо їхнього удосконалення, надають пропозиції щодо відкриття нових ОП тощо. На основі комплексного співробітництва Університету із зацікавленими підприємствами, установами та організаціями, провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, наукових, матеріальних, фінансових, корпоративних та інших ресурсів партнерів відбувається процес вдосконалення ОП та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, у вересні 2022 року відбулося засідання Ради роботодавців Юридичного факультету НАУ на якому була обговорена ОП «Правознавство», зокрема, на зустрічі відзначили що оновлена ОП покликана забезпечити сучасний суспільний запит до підготовки магістрів, і було запропоновано схвалити проект ОП, що підтверджується протоколом № 2 від 07.09.2022 р. Також представники роботодавців виступають рецензентами ОП. Зокрема, рецензування ОП на зустрічі з ЕГ підтвердила Н.О. Армаш, заступник директора Центру судової експертизи та експертних досліджень ДП «Інформаційні судові системи». Окрім того здобувачі освіти відповідну до угод укладених університетом проходять фахову практику в органах держави, юридичних відділах державних установ, юридичних службах підприємств та інших суб'єктів господарської діяльності, що забезпечує якість їхньої підготовки як майбутніх правників. На зустрічі роботодавці показали свою зацікавленість у перегляді ОП та бажання співпрацювати. Також роботодавці зазначили, що вони ведуть постійний діалог з представниками Юридичного факультету щодо вдосконалення ОП, будують тісні та системні наукові комунікації. Окремо варто зазначити, що ЗВО співпрацює з роботодавцями різного юридичного профілю, що допомагає більш комплексно підійти до процесу вдосконалення ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час роботи з фокус-групою випускників ЕГ було підтверджено систематичні та налагоджені зв'язки Юридичного факультету зі своїми випускниками. Випускники підтвердили, що надавали власні пропозиції щодо удосконалення ОП, зокрема, Т. Корчак, я. Корчак, М. Александрова). Відповідна інформація про відомих випускників є на офіційному сайті НАУ. У той же час, ЕГ встановила, що Юридичний факультет знаходиться у процесі створення об'єднання випускників ОП, що було підтверджено деканом факультету В. Нікітіним. ЕГ підтримує таку ініціативу та рекомендує створення спільної платформи для комунікації випускників. Під час комунікації із керівництвом Університету та випускниками ОП ЕГ переконалась, що співпраця із випускниками є. У рамках цього підкритерію ЕГ рекомендує вдосконалити механізми збору інформації про кар'єрний шлях випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В НАУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка проводить постійний моніторинг. Окрім того, створено та функціонує Відділ моніторингу якості вищої освіти (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures/dokumentatsiya-sistemi-menedzhmentu-yakosti-universitetu/>). Керівник Відділу А. Гізун підтвердив ЕГ активне доручення роботи Відділу до ОП «Правознавство» магістерського рівня. Основними методами отримання інформації про недоліки є збір інформації та анкетування стейкхолдерів. Зібрана інформація постійно обговорюється. ЕГ відзначає взаємодію з роботодавцями, однак ЕГ вважає, що участь лише роботодавців є недостатньою для якісного моніторингу ОП. ЕГ рекомендує максимально заохотити здобувачів та НПП приймати участь в моніторингу освітніх програм. Вагому роль у моніторингу відіграють здобувачі, у зв'язку з високим рівнем комунікації та зворотнього зв'язку.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Контроль за якістю освіти здійснюється на двох рівнях – університетському та факультетському. Зокрема, в НАУ розроблено процедури реагування на зауваження і пропозиції, які виникають в результаті роботи акредитаційних комісій по ОП інших спеціальностей. Висновки цих комісій розглядаються та аналізуються на вчених і методичних радах Університету та його підрозділів. Варто зазначити, що відповідно до Стратегії розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/1/стратегія%20розвитку%20університету.pdf>), а також згідно рекомендації акредитації суміжних спеціальностей, впроваджується нова інституційна модель системи забезпечення якості освіти в НАУ, яка, зокрема, передбачає: впровадження процедури внутрішньої експертизи освітніх програм із залученням стейкхолдерів; розширення участі здобувачів, випускників Університету, представників ринку праці в заходах щодо забезпечення якості вищої освіти шляхом обговорення та вирішення питань удосконалення організації навчального процесу та підготовленості випускників до професійної діяльності та ін. Відтак Університет намагається враховувати рекомендації, що були отримані під час зовнішнього оцінювання якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В НАУ наявна нормативно-правова база, яка чітко та зрозуміло регулює систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Контроль за якістю освіти здійснюється на двох рівнях – університетському та факультетському. Окрім Відділу забезпечення якості освіти на університетському рівні діють, навчально-методичний відділ, навчальний відділ, центр інноваційних освітніх технологій. Відділ по роботі зі студентами та ін. Загалом, відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти НАУ (<https://cutt.ly/xBAA84j>) в Університеті діє п'ятирівнева система розподілу відповідальності за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Зокрема, це: 1) здобувачі вищої освіти; 2) кафедри, гаранті ОП, робочі групи/комісії, відповідальний за освітню компоненту; 3) структурні підрозділи, які здійснюють освітню діяльність, комісія з якості факультету, організація студентського самоврядування тощо; 4) структурні підрозділи Університету, що відповідають за ВСЗЯ (рада з якості, відділ моніторингу якості вищої освіти, навчально-методичний відділ, навчальний відділ, відділ ліцензування та акредитації) та структурні підрозділи Університету, що залучені до реалізації ВСЗЯ (профільні проректори, відділ по роботі зі студентами, органи студентського самоврядування), що відповідають за розроблення та апробацію загальноуніверситетських рішень, документів, процедур, проектів, моніторинг академічної політики структурних підрозділів і Університету загалом); 5) наглядова рада, Вчена рада, ректор (прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості, затвердження нормативних актів, програм дій, заходів, затвердження і закриття ОП). Усі учасники освітнього процесу обізнані з процедурами та правилами внесення змін та перегляду ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Університет має чіткі врегульовані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, послідовно дотримується цих процедур. Процедури відбуваються із максимальним залученням стейкхолдерів і врахуванням їхніх побажань. Результатами співпраці є реальні зміни ОП. Існує розгалужена система забезпечення якості вищої освіти, яка забезпечує вчасне реагування. Здобувачі, НПП та роботодавці залучені до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Існує практика співпраці із випускниками за ОП. СЗЯВО є активною, виявляє недоліки, а ЗВО вчасно і повністю реагує на них, що підтверджується конкретними прикладами. Університет відповідально ставиться до використання кращих практик, враховує досвід інших ЗВО (зокрема міжнародних) та недоліки, виявлені в процесі акредитацій інших ОП при формуванні ОП «Правознавство». У НАУ сформована хороша культура якості, в якій кожному учаснику освітнього процесу відведена своя роль. ЗВО дбає про культуру академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатньо глибока співпраця із випускниками щодо врахування їхніх побажань і зауважень щодо ОП. Недостатня співпраця із роботодавцями щодо працевлаштування. Рекомендації: покращити роботу щодо інформування та впровадження неформальної освіти у рамках окремих ОК. Поглибити співпрацю із роботодавцями щодо працевлаштування здобувачів та випускників. Проводити анкетування здобувачів частіше з метою виявлення їхніх потреб. З'ясувати думку здобувачів не лише анкетуванням, а також і фокус-групами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ, проаналізувавши відомості про СО, документи та відомості, які були з'ясовані під час дистанційної експертизи, стверджує про загальну відповідність ОП, встановленим вимогам. У ЗВО розробили чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду та послідовно їх дотримуються. Здобувачі та ОСС долучені до цих процедур, активно беруть в них участь, а ЗВО дослухається до їхніх пропозицій та реагує на них конкретними заходами. У ЗВО гарно налагоджена співпраця із численними роботодавцями. Вони також значною мірою залучені до процедур розробки та вдосконалення ОП, беруть активну участь у цих процесах. Наявна практика збору інформації про працевлаштування випускників, налагоджена комунікація із ними. В академічній спільноті сформована хороша культура якості, в якій кожен стейкхолдер має можливість внести свої пропозиції і знає, що їх розглянуть і до них дослухаються. НАУ дбає про культуру якості та забезпечує її розвиток і постійне вдосконалення ОП. Недоліки стосуються відсутності збору та систематизації інформації щодо працевлаштування здобувачів/випускників за ОП серед партнерів-роботодавців. Відповідні недоліки наявні лише на цей момент і щодо всіх з них заплановані заходи, які реалізуються або будуть реалізуватись у ЗВО. Окрім того, наявні недоліки не є суттєвими, і можуть бути виправлені ЗВО найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу детально регламентовано нормативними актами Університету. Закріплені в них правила та процедури є чіткими та зрозумілими. Внутрішні нормативні акти розміщено у відкритому доступі на сайті Університету, зокрема, Статут НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pro-universitet/statut-universitetu.html>), Положення про організацію освітнього процесу в НАУ, Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ, Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, Положення про організацію самостійної роботи здобувачів, Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю, Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти, Декларації про дотримання академічної доброчесності здобувача вищої освіти та науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ, Положення про рейтингове оцінювання (в розділі про забезпечення якості освіти <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures.html>), Правила внутрішнього розпорядку НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/docs/pologennya/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D1%83-2018.pdf>), Антикорупційна програма НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/zapobigannya-koruptsii.html>), Пам'ятка щодо охайного вигляду учасників освітнього процесу НАУ (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/7/044_%d1%80%do%be%do%b7.pdf), Положення про запобігання та протидію боулінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/10_03_2020/Pologjenja_bulnng_14.02.2020.pdf). За результатами опитування, проведеного на юридичному факультеті у серпні 2023 року, свою задоволеність рівнем інформаційного забезпечення, зокрема сайтом, більше 45% респондентів оцінили як високу, ще приблизно 45% як достатню. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що вони обізнані щодо розміщення нормативних документів, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, на сайті Університету, але без уточнення назв таких актів. Повідомили, що у разі виникнення питань, вони звертаються до своїх викладачів, декану, заступників декану та отримують необхідну інформацію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті Університету розміщено проект освітньої програми у розділі про забезпечення якості (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesijnih-program/proekti-osvitnih-program-2022.html>). Пропозиції запропоновано надавати шляхом направлення їх на електронну пошту до кінцевого терміну 08 вересня 2022 року. Фактичну дату розміщення проекту програми на сайті встановити не вдалось. ОП було затверджено Вченою радою НАУ 21 вересня 2022 року. Рецензії, розміщені на сайті Університету та юридичного факультету

(<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/9/081%20%Do%BC%Do%Bo%Do%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80.pdf>, <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/9/081%20%Do%BC%Do%Bo%Do%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%202.pdf>) та затвердженою ОП (<http://law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/educational-process/3169-reviews-opp-mag-jurisprudence>), містять позитивні відгуки без конкретних пропозицій. Разом з тим, під час онлайн зустрічі з роботодавцями як стейкхолдерами ОП ЕГ було підтверджено їхню участь в обговоренні ОП та впровадження висунутих ними пропозицій. Заступником директора Центру судової експертизи та експертних досліджень ДП «Інформаційні судові системи» Н.О. Армаш було зазначено, що вона надавала свої рекомендації щодо вибіркової дисципліни «Медичне право», знання з якої є особливо актуальними в ковідний та постковідний періоди, а також у зв'язку з медичним обслуговуванням військовослужбовців. Керівником управління з питань помилування, заступником керівника Департаменту з питань громадянства, помилування, державних нагород Д.В. Журавльовим, який також є Членом Ради роботодавців НАУ, було акцентовано, що він надавав рекомендації щодо надання ОП більш практичної спрямованості з авіаційним ухилом.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП оприлюднено на сайті юридичного факультету (<http://www.law.nau.edu.ua/images/stories/OPP/OPP/opp-081-mag-2022.pdf>). Заінтересовані сторони та суспільство мають можливість у вільному доступі ознайомитися зі змістом освітньої програми, включаючи її цілі, компоненти, очікувані результати навчання. Разом з ОП на сайті юридичного факультету розміщено робочі навчальні програми (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/educational-process/3204-ctr-qlegalq-os-qmagistrq>), програми обов'язкових ОК та вибіркового дисциплін, перелік яких сформовано випусковою кафедрою (<http://www.law.nau.edu.ua/uk/educationalprocess/sylabusy-po-or/3550-or-mag-syl>), договори з базами практик (<https://drive.google.com/drive/folders/1tVofiqcxE1VFkLfeyDAOFui83G1W8bc2>), навчальні плани для денної та заочної форм навчання (http://www.law.nau.edu.ua/images/stories/OPP/081_2023/Mag/%Do%9D%Do%9C-9-081_22.pdf), (http://www.law.nau.edu.ua/images/stories/OPP/081_2023/Mag/%Do%9D%Do%9C-9-081%Do%B7_22.pdf), програму кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеню магістра (http://www.law.nau.edu.ua/images/stories/Syllabus/081/mag/%Do%9A%Do%B2%Do%Bo%Do%BB%D1%96%D1%84%D1%96%Do%BA%Do%Bo%D1%86%D1%96%Do%B8%Do%BD%Do%B8%Do%B8_%D1%96%D1%81%Do%BF%Do%B8%D1%82_%Do%B4%Do%BB%D1%8F_%Do%BC%Do%Bo%Do%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%Do%B2.pdf). ЕГ дійшла висновку, що це забезпечує можливість потенційним вступникам та іншим заінтересованим сторонам сформулювати повне уявлення про освітній процес за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті юридичного факультету Університету розміщено детальну інформацію стосовно ОП, її цілей, компонентів, очікуваних результатів навчання. Проект ОП було оприлюднено на сайті Університету із зазначенням електронної пошти для подання пропозицій. Для ознайомлення розміщено рецензії на ОП. Визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Відповідні внутрішні нормативні акти є у вільному доступі на сайті Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час спілкування здобувачі виявили недостатній рівень обізнаності щодо процедур, передбачених внутрішніми нормативними актами Університету, які стосуються їхніх прав та обов'язків. ЕГ рекомендує забезпечити ознайомлення здобувачів з відповідними правилами та процедурами. У вільному доступі відсутні для ознайомлення конкретні пропозиції стейкхолдерів щодо внесення змін до ОП, тому ЕГ пропонує розмішувати їх на сайті Юридичного факультету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Діяльність Університету відповідає вимогам Критерію 9 щодо прозорості й публічності. На сайті НАУ та на окремому сайті юридичного факультету розміщено низку внутрішніх нормативно-правових актів, якими чітко врегульовано права та обов'язки учасників освітнього процесу, а також детальну інформацію стосовно ОП, включаючи робочі програми й силабуси обов'язкових і вибіркових ОК, та договори з базами практик. Оприлюднена інформація забезпечує належне інформування зацікавлених сторін відносно навчання на ОП. ЕГ вважає, що недостатня обізнаність здобувачів щодо назв та змісту конкретних актів не є суттєвим недоліком, оскільки студентами було підкреслено відсутність ситуацій, у зв'язку з якими в них могла б виникнути потреба у зверненні до офіційних процедур врегулювання. Нерозміщення для ознайомлення наданих стейкхолдерами пропозицій щодо внесення змін до ОП може бути виправлено шляхом публікації на сайті відповідних документів. Виходячи з викладеного, ЕГ констатує відповідність вимогам Критерію 9 на рівні В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корнута Людмила Михайлівна

Члени експертної групи

Дробуш Ірина Вікторівна

Коновальчик Євгенія Олександрівна